

Infektioidentorjuntayksikkö

PUKEUTUMINEN SAIRAALASSA

Työasu

- Työasulla tarkoitetaan vaateetusta, jonka työnantaja antaa työntekijän käyttöön ja vastaa työasun pesusta ja muusta vaatehuollosta. Henkilökunta ei itse pese omia työasujaan. Työasun tarkoituksena on estää omien vaatteiden likaantuminen. Lisäksi työasuun kuuluvat työtehtävissä tarvittavat suojaimet.
- Siisti työasu tarkoittaa mm. housunlahkeiden alhaalla pitämistä (niitä ei kääritä ylös) ja potilaskontakteissa pitkien hihojen välttämistä (tai hihat kääritään ylös). Teippirullia tms. ei pidetä työasun taskussa eikä rintapielessä roikkumassa. Vilutakkeja ei käytetä potilaskontakteissa, mutta ne ovat sallittuja esim. tauoilla. Mikäli työasun alla käytetään omia t-paitoja tms., huolehditaan siitä, että työtakki pidetään kiinni potilaskontakteissa. Työasu vaihdetaan päivittäin tai aina sen likaantuessa. Myös vilutakit vaihdetaan säännöllisesti.
- Henkilökohtaisia suojaimia ovat: suojatakki/-esiliina, hiussuojus, kirurginen suu-nenä-suojus/ hengityksensuojain, silmäsuojus/visiiri sekä suojakäsineet. Henkilökohtaisten suojainten tarkoituksena on suojata sekä potilasta että työntekijää tartunnoilta ja estää pintojen kontaminaatio. Henkilökohtaiset suojaimet ovat potilas-/tehtävä-kohtaisia. Suojainten käyttöä ohjaavat tavanomaiset varotoimet ja eristysohjeet.
- Työntekijälle on osoitettu tila, jossa hän vaihtaa vaatteensa. Pukutilassa on pyykkisäkki, johon likaantuneet vaatteet laitetaan. Ennen työasun pyykkiin laittoa tulee varmistaa, että työasun taskut ovat tyhjä. Terävät ja viiltävät esineet voivat aiheuttaa pesulan työntekijälle pisto- tai viiltotapaturman ja mahdollisen verialtistuksen.
- Työjalkineet ovat henkilökohtaiset ja niiden tulee olla tukevat, turvalliset ja helposti puhdistettavat.
- Ravintohuollon henkilökunnan työasuun kuuluu myös hiussuojus.

Työpisteasu, käytetään vaativaa hygieniatasoa edellyttävissä yksiköissä

Työpisteasuun kuuluvat paita, housut ja sukat. Työkengät voivat olla kyseisessä yksikössä käytettävät erilliset työkengät tai työkengät, jolla voi liikkua muuallakin sairaalan sisätiloissa. Työpisteasu vaihdetaan päivittäin ja tarvittaessa työpäivän kuluessa.

Vaativaa hygieniatasoa edellyttäviä yksiköitä ovat mm.:

- leikkausosastot (kts. intran ohje Hygieniatoimet ja pukeutuminen leikkausosastolla nro 8917)
- silmäpäiväkirurgia
- tehostetun hoidon yksikkö
- synnytyssalit
- vastasyntyneiden teho ja tarkkailu
- dialyysi
- sydäntoimenpideyksikkö
- apteekin puhdistila (puhdistilapukeutuminen)
- sterilointikeskus (työpisteasu + hiussuojus)

- maitokeittiö – käsittelyhuone (työpisteasu + hiussuojus)

Toimenpidekohtainen suojavaatetus leikkauksissa ja niitä vastaavissa toimenpiteissä

Kertakäyttöiset:

- steriili leikkaustakki
- steriilit leikkauskäsineet
- kirurginen suu-nenäsuojus
- hiussuojus
- silmäsuojus (tarpeen mahdollisissa roiskevaaratilanteissa)

Ennen suojainten käyttöä kädet desinfioidaan ja suojaimia riisuttaessa vältetään koskettamasta suojainten ulkopintaa. Käytetyt suojaimet laitetaan suoraan jättesäkkiin ja kädet desinfioidaan.

Muuta huomioitavaa

- Hyvä käsihygienia – potilas- ja työturvallisuusasia: potilastyössä puhtaat kädet ovat ehjät ja koruttomat. Huolellisella käsien desinfektiolla estetään tehokkaasti tartuntojen leviäminen työntekijästä potilaaseen ja päinvastoin. Kädet pestään vedellä ja saippualla, kun ne ovat näkyvästi likaiset. Hoidettaessa suolistoinfektioita sairastavia potilaita vesi-saippuapesun lisäksi kädet desinfioidaan.
- Käsikorujen, ml aktiivisuusrannekkeiden käyttö potilastyössä on kielletty, koska käsikorut estävät käsihygienian toteutumisen. Kts. intran ohje Käsihygienia sairaalassa (nro 8914).
- Roikkuvat korvakorut, lävistyksset ja pitkät kaulaketjut ovat työturvallisuusriski. Kasvojen alueen limakalvolävistyksset voivat altistaa erityisesti työntekijän (mahdollisesti myös potilaan) moniresistenttien bakteerien kantajuudelle, jonka vuoksi niitä ei suositella käytettävän potilastyössä.
- Vierailijoita muistutetaan hyvästä käsihygieniasta ja ohjataan heitä tarvittaessa käyttämään henkilökohtaisia suojaimia. Huolehditaan, että käsihuhdetta on saatavilla myös vierailijoille.